

«БЕКІТЕМІН»
Директордың ОӘЖ
жөніндегі орынбасары
_____Абирова М.А
«_____» _____2024 ж.

«Терапия мен неврологиядағы мейіргер ісі» пәнінің
ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ
Мамандық: 0302000 «Мейіргер ісі»,
Біліктілігі: 0302033 «Жалпы тәжірибелік мейіргер ісі»

Курс: 3
Семестр: 5
Бақылау түрі: Емтихан
Барлық жалпы сағат/кредиттердің саны КЗ– 144/6
Аудиториялық – 36
Клиникадағы тәжірибе - 108

«Терапия мен неврологиядағы мейіргер ісі» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасын құрастырған

Оқытушы _____ Исакулова Ғ.Р

Мамандық: 0302000 «Мейіргер ісі», біліктілігі: 0302033 «Жалпы тәжірибелік мейіргер ісі» оқу-әдістемелік бағдарламасы негізінде құрастырылды.

«Мейіргер ісі» бөлімінің ЦӘК отырысында қарастырылып ұсынылды.

Хаттама № _____ "___" _____ 2024ж.

Циклдық әдістемелік комиссияның төрайымы _____ Ермаханова

№ П/п	Ф.И.О	Ғылыми дәрежесі	Оқитын Курс	Электрондық адрес
1	Исакулова Ғ.Р.	Врач терапевт	Терапия мен неврологиядағы мейіргер ісі	Isacuiova@mail.ru

Силлабус келесі бөлімдерді қамтиды:

1.1. Кіріспе

Терапия мен неврологиядағы мейіргер ісі - бұл мейірбике пациентке көмектесу, емдеу процесінде туындайтын бар және ықтимал проблемаларды анықтау және шешу үшін орындайтын іс-шаралар кешені.

Мейірбикенің жұмысы бірқатар функцияларды қамтиды: мейірбикелік диагнозды белгілеу, пациенттерге ауыр жағдайда тікелей күтім жасау, дәрігердің нұсқаулары мен нұсқауларын орындау (талдаулар алу, инъекциялар қою, катетерлер, тамшылар орнату, дәрі-дәрмектер беру және т.б.), денсаулық жағдайының көрсеткіштерін бақылау, науқасты бейінді мамандарға жіберу, оны тексерулер мен операцияларға дайындау және сүйемелдеу, шұғыл жағдайларда шұғыл көмек көрсету, санитариялық нормалардың сақталуын тексеру, құжаттаманы толтыру.

1.2. Пәннің мақсаты:

Оқу пәнін меңгерудің мақсаты кәсіптік білім беруді терапиядағы мейіргер ісі бойынша білім саласындағы құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады.

1.3. Пәннің міндеттері:

- физикалық, психологиялық, әлеуметтік және мәдени факторларды ескере отырып халыққа білікті және тиімді медициналық жәрдем көрсете білуге үйрету;
- емделушінің мәселелерін шешуге және дәлелді медицина принципін негізінде дұрыс шешім қабылдауға үйрету;
- халыққа медициналық жәрдем көрсетуді ұйымдастыруға және жүзеге асыруға менеджмент принциптеріне үйрету;
- емделушілермен, хылықпен және әріптестермен өзара қарым-қатынас кезінде медициналық этикаларды сақтай отырып соған сәйкес коммуникативтік дағдылармен машықтану;
- ересектер мен балаларға неврологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелері, науқастарды диспансерлеуді ұйымдастыру және жүргізу;
- орталық, перифериялық, вегетативтік жүйке жүйесінің анатомиясы мен топографиялық анатомиясы, олардың онтогенезі, ерекшеліктері, балаларда дамуы;
- жүйке жүйесінің қалыпты және патологиялық физиологиясының негізгі сұрақтары;

1.4. Оқытудың соңғы нәтижелері:

Студент білуі керек:

- Анамнез жинау, терапиялық науқастарды жалпы клиникалық тексеру патология. Жалпы клиникалық зерттеу деректерін талдау
- Зертханалық және аспаптық әдістерді қолдану жоспарын құру зерттеу
- Ең көп таралған медициналық манипуляцияларды орындау
- Шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмек көрсету
- Бір жасқа дейінгі баланы неврологиялық тексеру;
- Бір жастан асқан балаларды неврологиялық тексеру;
- Ересектерді неврологиялық тексеру;

Студент игере білуі керек:

- Жалпы клиникалық тексеру әдістерімен;
- биологиялық материалды алу, құрал-саймандарға дайындау әдістері әр түрлі жастағы пациенттердегі зерттеулер;
- алдын ала диагноз қою алгоритмімен және қажет болған жағдайда оларды әрі қарай қосымша тексеруге және дәрігер-мамандарға жіберу;
- орындалу алгоритміне негізгі мейірбикелік диагностикалау және емдеу

- жедел және шұғыл жағдайларда зардап шеккендерге алғашқы дәрігерлік көмек көрсету жөніндегі өмірге қауіп төндіретін жағдайлар.

- Люмбальды пункция жүргізу;

- Ликвородинамикалық сынамалар жүргізу;

- Емдеу блокадасын өткізу;

- Диагностика және жедел көмек: мидың ісінуі және ісінуі синдромы;

1.5. Пререквизиттер: медициналық биология, генетика, экология, медицинская биофизика, химия, анатомия, физиология, патологиялық физиология, микробиология.

1.6. Постреквизиты: педиатрия, офтальмология, жұқпалы аурулар, акушерия және гинекология, хирургия, психиатрия, неврология и тд.

1.7. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны және әр сабақтың ұзақтығы

1.7.1 Аудиторлық сабақтың тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1.	Невропатологияға кіріспе. Нерв жүйесінің функционалды анатомиясы және физиологиясы	Орталық, перифериялық, вегетативті жүйке жүйесінің құрылымы мен қызметі, жүйке жасушасы, синапстар, жүйке арқылы қозудың берілуі. Анализаторлар және олардың функциялары. Жұлынның сегменттік-рефлекторлық қызметі.	2
2	Терапия сабағына кіріспе	Ерекшелігі ,салалары,	2
2.	Тыныс алу органдары ауруларының негізгі синдромдары	Жедел және созылмалы бронхит. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емі, алдын-алу. Пневмосклероз, өкпе эмфиземасы. Динамикалық бақылау.	2
3.	Шеткі нерв жүйесінің ауруларында медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Омыртқа остеохондрозының этиологиясы, патогенезі, неврологиялық көріністері жатыр мойны, кеуде, лумбосакральды деңгейлерде. Тексерудің, емдеудің негізгі принциптері және науқастарға күтім жасау.	2
4.	Асқазан мен ішек ауруларының негізгі синдромдары	Жедел, созылмалы гастрит. Анықтау. Себептері. Клиникалық белгілері. Емдеу және диеталық терапия. Науқастарды динамикалық бақылау. Алдын алу.	2
5.	Нерв жүйесінің жарақаттары кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Жабық және ашық ми жарақаттары: контузия, мидың контузиясы, мидың қысылуы. Патогенез, клиника, емдеу, алғашқы көмек. Тексерудің, күтімнің және емдеудің негізгі принциптері	2

6.	Жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларының негізгі синдромдары	Анықтау. Аритмия, кардиомиопатияның жіктелуі. Аритмия, кардиомиопатия, кардионевроздың әртүрлі формаларының клиникалық көріністері. Шұғыл көмек көрсету.	2
7.	Ми қанайналым бұзылыстарымен сырқаттанатын науқастарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Ми қан айналымының бұзылуының себептері. Жиілік, бейімділік факторлары, жіктелуі, патогенезі, диагнозы. Өтпелі ми қан айналымының бұзылу клиникасы. Емі. Жедел жәрдем тактикасы. Алдын алу.	2
8.	Қан ауруларының негізгі синдромдары	Асқазан, мұрын, жатырдан қан кетулер, коллапс, терминалдық жағдайлар кезіндегі Клиника және дәрігерге дейінгі көмек. Күтім ерекшеліктері және науқастарды бақылау.	2
9	Бүйрек жыныс аурулары Пиелонефрит,гломерулонефрит	Диагнозды анықтау ,анализдер саралау ,мейірбикелік жұмыс	2
10	Буын сүйек аурулары	Диагнозды анықтау ,анализдер саралау ,мейірбикелік жұмыс	2
11	СКВ,ССД,ревматоидты артрит	Жүйелік аурулар ерекшелігі мейіргерлік жұмыс	2
12			
Барлығы:			36 сағ

1.7.4. Симмуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Невропатологияға кіріспе. Нерв жүйесінің функционалды анатомиясы және физиологиясы	Орталық, перифериялық, вегетативті жүйке жүйесінің құрылымы мен қызметі, жүйке жасушасы, синапстар, жүйке арқылы қозудың берілуі. Анализаторлар және олардың функциялары. Жұлынның сегменттік-рефлекторлық қызметі.	6
2	Тыныс алу органдары ауруларының негізгі синдромдары	Жедел және созылмалы бронхит. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емі, алдын-алу. Пневмосклероз, өкпе эмфиземасы. Динамикалық бақылау.	4
3	Шеткі нерв жүйесінің ауруларында медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Омыртқа остеохондрозының этиологиясы, патогенезі, неврологиялық көріністері жатыр мойны, кеуде, лумбосакральды деңгейлерде. Тексерудің, емдеудің негізгі принциптері және науқастарға күтім жасау. Науқасты рентгенологиялық зерттеуге	4

		дайындау омыртқаның лумбосакральды бөлігін зерттеу.	
4	Асқазан мен ішек ауруларының негізгі синдромдары	Жедел, созылмалы гастрит. Анықтау. Себептері. Клиникалық белгілері. Емдеу және диеталық терапия. Науқастарды динамикалық бақылау. Алдын алу.	6
5	Нерв жүйесінің жарақаттары кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Жабық және ашық ми жарақаттары: контузия, мидың контузиясы, мидың қысылуы. Патогенез, клиника, емдеу, алғашқы көмек. Тексерудің, күтімнің және емдеудің негізгі принциптері	4
6	Жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларының негізгі синдромдары	Анықтау. Аритмия, кардиомиопатияның жіктелуі. Аритмия, кардиомиопатия, кардионевроздың әртүрлі формаларының клиникалық көріністері. Шұғыл көмек көрсету.	2
7	Аралық бақылау №1	Білімді бағалау	2
8	Ми қанайналым бұзылыстарымен сырқаттанатын науқастарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Ми қан айналымының бұзылуының себептері. Жиілік, бейімділік факторлары, жіктелуі, патогенезі, диагнозы. Өтпелі ми қан айналымының бұзылу клиникасы. Емі. Жедел жәрдем тактикасы. Алдын алу. Науқастарға күтім жасау	6
9	Қан ауруларының негізгі синдромдары	Асқазан, мұрын, жатырдан қан кетулер, коллапс, терминалдық жағдайлар кезіндегі Клиника және дәрігерге дейінгі көмек. Күтім ерекшеліктері және науқастарды бақылау.	4
10	Нерв жүйесінің жұқпалы ауруларымен сырқаттанатын науқастарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Этиологиясы, патогенезі, жүйке жүйесінің жұқпалы ауруларының жіктелуі. Бастапқы, қайталама менингит. Менингококкты цереброспинальды менингит. Клиникасы.	4
11	Бүйрек және зәр шығару жолдары ауруларының негізгі синдромдары	Жүктіліктің несеп шығару ағзалары ауруларының ағымына әсері (гломерулонефриттің, пиелонефриттің, несеп-тас ауруының өршуі және/ немесе өршуі; СБЖ пайда болуы және/немесе өршуі; жүрек демікпесінің және өкпе ісінуінің пайда болуы).	6
12	Эпилепсия, Паркинсон ауруларымен сырқаттанатын науқастарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, үлкен және кіші эпилептикалық ұстамалар клиникасы. Диагностика. Эпилепсиялық ұстамаға алғашқы көмек. Емдеудің негізгі	4

		принциптері және науқастарға күтім жасау. Эпилепсиялық статус. Шұғыл көмек	
13	Ұйқы безінің, бауыр және өт шығару жолдары ауруларының негізгі синдромдары	Анықтау. Себептері. Осы патологияның пайда болуындағы өт дискинезиясының рөлі. Клиникалық белгілері. Бауыр коликіне шұғыл көмек көрсету. Диагностика. Емдеу принциптері. Алдын алу.	2
14	Аралық бақылау №2	Білімді бағалау	1
Барлығы:			55 сағ

1.7.5. Клиникадағы тәжірибелік сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Жіті және созылмалы бронхиттер. Бронх демікпесі.	Жіті және созылмалы бронхиттер. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емі, профилактикасы. Пневмосклероз, ікпе эмфиземасы. Динамикалық бақылау	4
2	Пневмониялар. Өкпенің ірінді аурулары.	Пневмониялар. Анықтамасы. Пневмонияның жіктемесі. Этиологиясы. Патогенезі. Негізгі клиникалық симптомдары. Ағымы. Саралау диагностикасы. Туындайтын асқынулары. Емдеу принциптері.	6
3	Өкпе обыры. Плевриттер	Өкпе обыры. Бейімдеуші факторлары (шылым шегу, өкпенің созылмалы аурулары және сыртқы ортаның канцерогенді факторлары). Жіктемесі. Алғашқы симптомы. Алғашқы диагностикасы (флюорография, рентгеноскопия, бронхоскопия, компьютерлік томография, қақырықты цитологиялық зерттеу).	4
4	Туберкулез. Өкпелік жүрек	Туберкулез. Анықтама беру, этиологиясы, патогенезі. Зарар кездері мен жұқтыру жолдары. Туберкулездің жіктемесі. Өкпе туберкулезі түрлерінің клиникалық көріністері. Диагностикасы. Алдын алу және емдеу	4
5	Ревматизм.	Ревматизм. Анықтама беру. Ревматизм этиологиясында ошақты инфекциялардың рөлі. Патологиялық анатомиясы. Ревматизмнің негізгі клиникалық түрлері	4

		(терінің, буынның, жүректің, нерв жүйесінің зақымдануы) Диагностикасы.	
6	Аралық бақылау №1	Білімді бағалау	2
7	Эндокардиттер. Миокардиттер Перикардиттер.	Анықтамасы. Этиологиясы. Берілген патология кезіндегі патологиялық өзгерістер. Аурудың мәні. Осындай аурулар кезінде гемодинамиканың бұзылуы. Ауру симптомы, диагностикасы, емі, профилактикасы	4
8	Атеросклероз. Артериалық гипертония.	Анықтама беру. Атеросклероз этиологиясындағы қауіп-қатер факторлары. Кейбір түрлерінің негізгі клиникалық симптомдары. Емдеу қағидалары. Алдын алу. Артериалық гипертензияның жіктемесі, этиологиясы, патогенезі. Клиникалық симптомдары. Гипертониялық криз кезінде жедел көмек көрсету. Асқынулары. Емдеу	4
9	ЖИА. Стенокардия ЖИА. Миокард инфаркті. Миокард инфарктінің асқынулары Аритмиялар. Кардиомиопатиялар. Кардионевроздар.	Этиологиясы, патогенезі. Жіктемесі. Ағымының ерекшеліктері. Стенокардия ұстамасының клиникасы және жедел көмек көрсету. Ұстамадан тыс емдеу шаралары. Дәрі-дәрмектермен емдеу	4
10	Аралық бақылау №2	Білімді бағалау	2
11	Жүрек-қан тамыр жүйесінің жіті және созылмалы жеткіліксіздігі	Себептері. Клиникалық симптомдары. Осындай жағдайларда шұғыл көмек көрсету.	4
12	Жіті және созылмалы гломерулонефриттер. НТА	Анықтама беру. Этиопатогенезі. Патология-анатомиялық өзгерістері. Өзіне тән клиникалық симптомдары. Туындайтын асқынулары және шұғыл көмек көрсету. Емдеу және емдәммен емдеудің ерекшеліктері	4
13	Циститтер. Жіті және созылмалы пиелонефриттер. БФСЖ.	Этиологиясы. Патогенезі. Аурудың клиникалық көріністері. Диагностикасы. Науқастарды динамикалық бақылау. Асқынулары. Алдын алу.	6
14	Ми қанайналымының бұзылыстарымен сырқаттанатын науқастарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Ми қан айналымының бұзылыстарын тудыратын себептер. Жиілігі, тудыратын факторлары, жіктемесі, патогенезі, диагностикасы. Ми қан айналымының өткінші бұзылыстарының клиникасы. Емдеу	4
15	Ми қан айналымының өткінші	Шұғыл жәрдем көрсету тәсілі. Алдын алу шаралары. Науқастарға күтім жасау.	6

	бұзылыстары. Науқастарды зерттеудің қосымша әдістеріне дайындау.	Зерттеудің қосымша әдістеріне науқастарды дайындау әдістемесі.	
16	Ми қан айналымының жіті бұзылыстары. Геморрагиялық инсульт. Ишемиялық инсульт. Науқастарды тексерудің, емдеудің және күтудің негізгі принциптері.	Ми қан айналымының жіті бұзылыстары. Геморрагиялық, ишемиялық инсульттер: этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Науқастарға күтім жасаудың негізгі принциптері. Ми қан айналымының бұзылыстарымен сырқаттанатын науқастарды қарап тексеру	6
17	Ми қан айналымының бұзылыстары кезінде шұғыл жәрдем көрсету тәсілі.	Инсульт кезінде шұғыл жәрдем көрсету. Кома кезінде науқастарға күтім жасау. Жауыржара мен іркіліс пневмониясының алдын алу. Аяқ-қолы салданған науқастарда булшықет тартылуының алдын алу.	6
18	Алкоголизм ауруымын сырқаттанатын науқастарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Созылмалы алкогольизмнің кезеңдері. Патогенезі. Емдеу принциптері. Науқастарды оңалту. Алкогольді делирия. Алкогольмен жіті улану. Алкогольмен жіті улану кезінде алғашқы көмек көрсету. Тексерудің, емдеудің, күтім жасаудың, алдын алудың принциптері.	2
19	Аралық бақылау №3	Білімді бағалау	2
20	Емтихан	Білімді бағалау	2
Барлығы:			80 сағ

Жиынтық кесте.

Семестр	Барлық сағат саны	Аудиторлық сабақтар		Тәжірибелік сабақтар		СӨЖ	Бақылау түрі
		Ауд саб	СОӨЖ	Симул.сабақ	Клин.тәжірибе		
I семестр	Кредит 7	15	10	55	80	50	
	Барлығы 7 кредит	15	10	55	80	50	
	210 сағат						

1.8. Оқыту және оқыту әдістері (шағын топтар, пікірталас, презентациялар, кейс-стади, жобалау және т.б.).

1.9. Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау әдістері: тестілеу, ауызша сұрау, ситуациялық есептер, ОСКЭ және т. б.

1.10. Материально-техническоеобеспечение

1.10.1. Негізгі әдебиет :

1. Сестринское дело при инфекционных болезнях с курсом ВИЧ-инфекции и эпидемиологии. Антонов Т.В., Антонов М.М., Барановская В.Б., Лиознов Д.А.- М., 2011. – 300 с.
2. Белоусова А.К. «Инфекционные болезни», Москва, 2007.
3. Смолева Э.В. «Внутренние болезни», 2006.
4. Струтынский А.В. «Семиотика заболеваний внутренних органов», Москва, 2009.
5. Федюкович Н.И. «Внутренние болезни», Учебник 2010.

3.10.2. Қосымша әдебиет:

1. Нервные болезни: учеб. пособие для системы послевуз. образов. врачей / А.А. Скоромец, А.П. Скоромец, Т.А. Скоромец.- 8-е изд. - М.: МЕДпресс-информ, 2014. - 554с. 7 экз.
2. Нервные болезни: учебник/ В. А. Парфенов - М.: МИА, 2018. - 494 с. 5 экз.
3. Лекарственная терапия неврологических больных: для врачей и аспирантов./ А. А. Скоромец - М.: МИА, 2017. - 273 с. 5 экз.
4. Неврология [Электронный ресурс] в 2-х томах. Гусева Е.И., Коновалова А.Н., Скворцовой В.И. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2018. - Доступ из ЭБС « Консультант врача».

3.10.3 Интернет-ресурс

<https://ru.wikipedia.org/wiki>